

Motion till riksdagen 2023/24:2390

av Cecilia Engström (KD)

Möjlighet att spärra kreditupplysning och kreditgivning

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda om ett register kan upprättas hos Finansinspektionen (FI) där de som inte vill att deras personnummer ska användas för kreditgivning kan registrera sig och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Enligt Upplysningscentralen anmäls det hundratusentals bedrägeribrott varje år. Av dessa brott var identitetsstöld den näst vanligaste. Exempel på den här typen av bedrägerier är att förövaren handlar på faktura, tecknar abonnemang eller beställer ett kreditkort. Kredituppgifter på privatpersoner får endast lämnas ut när det finns ett legitimt behov och då får personen också en kopia för att kunna kontrollera att den är korrekt, enligt Integritetsskyddsmyndigheten (tidigare Datainspektionen).

Att ha blivit utsatt för identitetsstöld uppdagas därför oftast först när personen får kopian på att någon gjort en kreditupplysning. Om en privatperson inte avser att ta lån, köpa någonting på avbetalning eller kredit eller behöver styrka din kreditvärdighet så finns det ingen anledning att ta en kreditupplysning. Därför bör det inte heller vara en rättighet att få göra det. Om man vill skydda sig mot den här typen av bedrägerier är möjligheterna få. Man har nämligen bara rätt att spärra din kreditupplysning i två veckor och detta först efter att du blivit utsatt för ett bedrägeri för att försvåra för ”fortsatta bedrägerier”. Då är skadan dock redan skedd.

Det här är ett förlegat system och svenska folket måste få bättre förutsättningar att förfoga över sin egen kreditupplysning och måste ges rätten att kunna skydda sig mot den här typen av bedrägerier. Kreditinstituten ska fortsatt ha rätt att inhämta privatpersoners uppgifter men kreditinstitutens möjlighet att lämna ut dem ska kunna spärras, exempelvis genom en funktion på UC.

Kristdemokraterna menar att det är självklart att svenska folket själva ska kunna spärra sin kreditupplysning under perioder där de ej behöver styrka sin kreditvärdighet.

Den ohämmade konsumentkreditgivningen de senaste decennierna har utvecklats till ett stort samhällsproblem och för många individer dessutom en personlig tragedi. Räntorna på konsumentkrediterna uppgår idag till stora summor. Problemet har två dimensioner, dels ett volymmål, där kreditgivare har förlätt folk att ta krediter, dels en prisproblematik där man med avgifter och höga räntor har fått folk att fastna i ett ekorrhjul av accelererande skuldsättning.

Kristdemokraterna anser därför att ett register skall upprättas hos Finansinspektionen (FI) där de som inte vill att deras personnummer skall användas för kreditgivning kan registrera sig. Kreditgivarna skall tvingas kontrollera mot registret innan de beviljar en kredit. Avamälan från registret skall endast kunna göras via mobilt bank-id. Det skulle kraftigt begränsa möjligheterna till överskuldsättning och personliga tragedier.

Cecilia Engström (KD)